

РЕШЕНИЕ

№ 16002

гр. София, 05.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 127 СЪСТАВ, в публично заседание на пети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯНА М. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря МАРИЯ Т. СТОЯНОВА
като разглежда докладваното от ЯНА М. ФИЛИПОВА Гражданско дело № 20231110116271 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба от Н. Ж. Ж. против (фирма) с искане да бъде признато за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответното дружество сумата в размер на 421,20 лева, представляваща незаплатена цена на доставена от ответното дружество топлинна енергия и 301,87 лева присъдени по делото съдебни разноски, за които суми в полза на ответника е издаден изпълнителен лист по ч. гр. д. № 2736/2016г. по описа на Софийски районен съд, 142 състав, въз основа на който срещу ищеца е образувано изп. дело № 2023841400646 по описа на ЧСИ Н. М. с вискател топлофикационното дружество, като погасени по давност.

В исковата молба са изложени твърдения, че на основание Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 2736/2016 г. по описа на Софийски районен съд, 142 състав срещу ищеца в полза на ответното дружество е издаден изпълнителен лист от 30.03.2016 г., въз основа на който на 12.01.2017 г. е образувано изп. дело № 20178630400163 по описа на ЧСИ С. Х. Последното изпълнително действие в производството било предприето на 14.01.2019 г., като на 11.01.2021 г. делото било прекратено по силата на закона. Страната поддържа, че длъжникът заплатил доброволно по-голяма част от вземанията по екзекутивния титул. В исковата молба са изложени твърдения, че на 09.02.2023 г. ответното дружество образувало срещу ищеца изп. дело № 2023841400646 по описа на ЧСИ Н. М. за събиране на непогасените по листа суми - 421,20 лева, представляваща цена на доставена от ответното дружество топлинна енергия и 301,87 лева присъдени по делото съдебни разноски. Ищецът намира, че за периода от 14.01.2019 г. до 09.02.2023 г. е изтекла три годишна давност, с която вземанията по листа са погасени. По изложените съображения е направено искане предявеният отрицателен установителен иск да бъде уважен, като в тежест на ответника бъдат възложени сторените от ищцовата страна съдебни разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът, чрез процесуалния си представител, оспорва предявения иск. В подадения отговор са изложени съображения, че вземанията по влязла в сила заповед за изпълнение се погасяват с изтичане на петгодишна давност, която е

прекъсната с образуване на изпълнително производство за принудително събиране на сумите по процесния изпълнителен титул на 12.01.2017 г., като в хода на делото са предприети множество изпълнителни действия, с всяко от което давността е прекъсната. Представителят на страната поддържа, че при съобразяване на релевантния за спора давностен срок следва да бъдат съобразени разпоредбите на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците /ЗМДВИП/, съгласно които за период от два месеца и една седмица в полза на длъжника не е текъл давностен срок. Направено е искане сторените от дружеството съдебни разноски да бъдат възложени в тежест на ищцовата страната, както и е наведено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от ищеца.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема следното:

В доказателствена тежест на ответника по предявения отрицателен установителен иск с правна квалификация чл. 439 ГПК във вр. с чл. 124, ал. 1 ГПК е да установи, при условията на пълно и главно доказване, че е предприел действия, водещи до прекъсване на погасителната давност на вземането предмет на процесния изпълнителен лист.

Страните не спорят, а и от изисканото в цялост производство по ч. гр. д. № 2736/2016 г. по описа на Софийски районен съд, 142 състав, се установява, че делото е образувано по подадено от (фирма) срещу ищеца по настоящото дело заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за сумата в размер на 1892,97 лева, представляваща непогасена цена на доставена топлинна енергия за периода от м.05.2013 г. до м.04.2015г. и сумата в размер на 160,32 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 01.09.2014 г. до 13.01.2016 г. и направените съдебни разноски. Искането е уважено, като със заповед от 25.01.2016 г. е разпоредено длъжника да заплати сумите по подаденото заявление. Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника чрез пълнолетно лице от адреса на 02.03.2016 г., поради което и на основание чл. 416, пред. 1 вр. чл. 414, ал. / в редакцията на процесуалния закон преди измененията обн. с ДВ, бр. 100 от 2019 г./ е влязла в сила на 17.03.2016 г., като изпълнителен лист за сумите е издаден на 29.03.2016 г.

С Определение № 214/15.05.2018 г. по ч. гр. д. № 1528/2018 г. по описа на ВКС, IV ГО е прието, че съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, изм. ДВ, бр. 12 от 1993г. ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години, като началната редакция на текста, обн. ДВ, бр. 275 от 1950 г. е предвиждала същото правило, изключвайки вземания срещу държавата и държавните предприятия. При влизане в сила на редакцията на чл. 117, ал. 2 ЗЗД с ДВ, бр. 275 от 1950 г. действащ е бил Законът за гражданското съдопроизводство, който е уреждал заповедното производство и изрично е предвиждал, че подаването на молба за издаване заповед за изпълнение произвежда действието на подаване искова молба и само в случай че молбата бъде оставена без уважение или не бъде връчена, тя няма такова действие (арг. чл. 156г ЗГС). При действието на ГПК (отм.), заповедното производство не е било уредено, а на процесуалния закон са били познати т.нар. „несъдебни изпълнителни основания“ по чл. 237 ГПК (отм.), предвидени от законодателя като преки основания за издаване на изпълнителен лист. Понастоящем в заповедното производство издаването на изпълнителен лист се предпоставя от издаване на специален съдебен акт – заповед за изпълнение, чрез която се установява дали вземането е спорно и която съставлява съдебно изпълнително основание съгласно чл. 404, т. 1, предл. 3 ГПК. Правните последици на влязлата в сила заповед за изпълнение са аналогични на последиците на влязло в сила съдебно решение – същата има установително и преклудиращо действие в отношенията между страните. Влязлата в сила заповед за изпълнение препятства оспорването на задълженията, въз основа на обстоятелства или доказателства, които са били известни на длъжника, и с които е разполагал или е можел да се снабди до изтичане на срока за възражение. Установеното със заповедта вземане не подлежи на пререшаване, освен чрез използване на извънредните способы, лимитативно очертани в чл. 423 ГПК и чл. 424 ГПК, аналогични на чл. 303, ал. 1, т. 1 и т. 5 ГПК.

Същевременно практиката на ВКС по чл. 290 ГПК е наложила, че по отношение на заповедното производство, по което е издадено изпълнителното основание, е допустим и иск по чл. 439 ГПК, макар да не било проведено съдебно дирене. Чрез тези специални норми законодателят е придал на влязлата в сила заповед за изпълнение правния ефект на влязло в сила решение за вземането, защото е ограничил нейното атакуване до степен в каквато е ограничено и атакуването на влезли в сила решения.

От изложеното следва, че по сега действащия процесуален закон не е налице основание да се отрече приравняването на влязлата в сила заповед за изпълнение към съдебно решение по смисъла на чл. 117, ал. 2 ЗЗД. В подкрепа на изложеното е и формираната съдебна практика, намерила израз в Определение № 480 от 27.07.2010 г. на ВКС по ч. гр. д. № 221/2010 г., IV г. о., ГК, Определение № 443 от 30.07.2015 г. на ВКС по ч. т. д. № 1366/2015 г., II т. о., ТК; Определение № 576 от 16.09.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4647/2015 г., IV г. о., ГК; Определение № 480 от 19.07.2013 г. на ВКС по ч. гр. д. № 2566/2013 г., IV г. о., ГК. С Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021г. ВКС, IV г.о. изрично е прието, че чл. 117, ал. 2 ЗЗД намира приложение когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила съдебно решение, така и когато е определено по основание и размер с влязла в сила заповед за изпълнение. По изложените съображения съдът намира, че погасителната давност за вземанията, обективирани в процесния изпълнителен титул, е общата 5-годишна давност. В подкрепа на изложеното е и Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020г. по описа на ВКС, IV ГО, с което е прието, че от влизане в сила на заповедта за изпълнение, започва да тече 5-годишна давност за вземанията, установени със сила на пресъдено нещо. От изложеното следва, че от влизане в сила на заповедта за изпълнение, въз основа на която е издаден процесния изпълнителен лист, на 02.04.2016г. е започнал да тече петгодишен давностен срок за вземанията по титула.

Съгласно задължителните разяснения дадени с Тълкувателно решение № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС давността се прекъсва от предприемане на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ. В мотивите към т. 10 примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността – налагане на запор или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане и т.н., както и действията, с които давността не се прекъсва – образуването на изпълнителното дело, когато в молбата не е посочен изпълнителен способ, изпращане на призовка за доброволно изпълнение, извършване на справки, изискване на удостоверение за данъчна оценка, проучване на имущественото състояние на длъжника и др. Няма спор и, че възлагането за изпълнение по смисъла на чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ е действие водещо до прекъсване на давността. В този смисъл освен мотивите на цитираното тълкувателно решение е и съдебната практика намерила израз в Решение № 451/29.03.2016 г. по гр. дело № 2306/2015 г. на IV г. о. на ВКС и Решение № 28.02.2016г. по гр. д. № 4899/2014 г. на IV г. о. на ВКС.

В случая давността относно процесното вземане за главница е прекъсната с подаване на молба от 12.01.2017 г. за образуване на производство за принудително събиране на останалите непогасени суми по изпълнителния лист (421,20 лева главница, 301,87 лева юрисконсултско възнаграждение и 33,14 лева законна лихва), съдържаща възлагане по чл. 18 ЗЧСИ.

По образуването въз основа на депозираната от кредитора молба изп. дело № 20178630400163 по описа на ЧСИ С. Х. с рег. № 863, давността относно процесното вземане е прекъсната на 25.01.2017 г., 08.02.2017 г. и 24.04.2017 г. с налагане на запор върху вземания на длъжника в търговски банки в страната. Следва да бъде разяснено, че не е необходимо предприетото действие да е успешно, за да се счита давността прекъсната. Извод в подкрепа на изложеното следва и от разясненията, дадени с т. 5 от Тълкувателно решение № 3/2015 г. по тълк. дело № 3/2015 г. на ОСГТК, съгласно които изпращане на запорно съобщение до банка в хипотеза, при която съдебният изпълнител е получил на основание чл. 508, ал. 1 ГПК отговор, че длъжникът няма сметка в съответната банка, представлява действие по налагане на запор, но длъжникът не отговаря за разносните по

извършването му и те остават за сметка на вискателя. Запорът на вземане се счита за наложен на датата, на която запорното съобщение е връчено на длъжника /чл. 450, ал. 2 ГПК/, а спрямо третото задължено лице се счита за наложен от момента на връчване нему на запорното съобщение - чл. 450, ал. 3 ГПК. Запорът върху вземания по разплащателна банкова сметка се счита наложен и има действие от деня, в който е връчено запорното съобщение на банката до датата на погасяване на задълженията на длъжника – титуляр на сметката, реализиране на изпълнителния способ и удовлетворяване на вискателя, респективно до отмяна на обезпечителната мярка, замяна на обезпечителната мярка с друга, вдигане на запора или прекратяване на изпълнителното производство. Запорът има действие върху разплащателните банкови сметки на длъжника до размера на сумите, посочен в запорното съобщение, както върху наличните към връчване на запорното съобщение суми в банковата сметка на длъжника, така и върху последващите постъпления. Запорът върху вземанията по разплащателната банкова сметка, по която няма наличност, т. е. когато салдото по сметката е дебитно, се счита наложен от датата на връчване на запорното съобщение на банката, и има действие по отношение на постъпленията на суми по банковата сметка след налагането му, без да е необходимо изпращане на други запорни съобщения от съдебния изпълнител до банката, в който смисъл е и Решение № 4 от 16.06.2017 г. по т. д. № 3129/2015 г. на II т. о. на ВКС. Запорът се счита наложен от получаване на запорното съобщение и има действие до настъпване на някое от посочените по-горе обстоятелства, поради което запорът в хипотезата на наложен запор върху банкова сметка на длъжника, без значение от наличностите по същата, е изпълнително действие с траен характер и непрекъснато действие – така Решение № 265013 от 6.07.2021 г. на СГС по в. гр. д. № 6531/2020 г.

Давността относно процесното вземане е прекъсната и с подаване на молба от вискателя от 14.01.2019 г. с искане за налагане на запор върху трудовото възнаграждение и банковите сметки на длъжника. Следва да бъде отбелязано, че за прекъсването на давността е без значение дали съдебният изпълнител е предприел действия в изпълнение на отправеното искане от кредитора, тъй като давността се явява санкция за пасивното поведение на титуляра на вземането, а не на съдебния изпълнител. Когато кредиторът отправи искане за предприемане на конкретни изпълнителни действия, каквито в случая са посочени в молбата от 14.01.2019 г., бездействието на съдебния изпълнител няма за последица изтичане на давностен срок доколкото вискателят е бил активен. С постановление от 11.11.2021 г. изпълнителното производство е прекратено поради настъпила перемпция.

Съгласно актуалната практика на касационната инстанция, намерила израз в Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. по описа на ВКС, IV ГО, Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. по описа на ВКС, IV ГО и Решение № 126/28.06.2022 г. по гр. д. № 3409/2021 г. по описа на ВКС, III ГО и Определение № 337/21.07.2022 г. по ч. т. д. № 854/2022 г. по описа на ВКС, I ТО, перемпцията и погасителната давност са различни правни институти с различни правни последици. Изтеклата погасителна давност изключва правото на принудително изпълнение, въпреки че кредиторът се е снабдил с изпълнително основание, докато перемпцията не изключва правото на принудително изпълнение. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Новото искане на свой ред прекъсва давността, независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело, тъй като във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ.

В разглеждания случай давността относно процесното вземане е прекъсната с подаване на молба от вискателя за предприемане на изпълнителни действия на 14.01.2019 г., от който момент е започнал да тече нов петгодишен давностен срок относно процесното вземане. Давностният срок е прекъснат отново с подадената от ответника молба за образуване на изпълнително производство от 25.01.2023 г., съдържаща посочване на

изпълнителни способности и възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, по която е образувано изп. дело № 20238410400646 по описа на ЧСИ Н. М..

Предвид изложеното и доколкото петгодишния давностен срок относно процесното вземане не е изтекъл исковата претенция се явява неоснователна.

С оглед изхода на спора на основание чл. 78, ал. 3 ГПК в тежест на ищеца следва да бъдат възложени направените от ответника съдебни разноси в размер на 100 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на страната изчислено съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от Н. Ж. Ж., ЕГН *****, с адрес в гр. (АДРЕС), (АДРЕС), против „(ФИРМА) ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. (АДРЕС), отрицателен установителен иск по чл. 439, ал. 1 ГПК за признаване за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответното дружество сумата в размер 421,20 лева, представляваща незаплатена цена на доставена от ответното дружество топлинна енергия и 301,87 лева присъдени по делото съдебни разноси, за които суми в полза на ответника е издаден изпълнителен лист по ч. гр. д. № 2736/2016 г. по описа на Софийски районен съд, 142 състав, въз основа на който срещу ищеца е образувано изп. дело № 2023841400646 по описа на ЧСИ Н. М. с вискател топлофикационното дружество, като погасени по давност.

ОСЪЖДА Н. Ж. Ж., ЕГН *****, с адрес в гр. (АДРЕС), (АДРЕС), да заплати на „(ФИРМА) ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в (АДРЕС), на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата в размер на 100 лева, представляваща сторени съдебни разноси в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от съдебния акт.

Съдия при Софийски районен съд: _____